

ІРИНА ДИБКО

IRYNA DYBKO

On the Wings of Thoughts

(Poetry)

— IIII —

JULIAN SEREDIK PUBLISHER

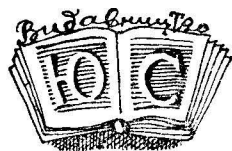

BUENOS AIRES — 1974

Ірина Дибко

На крилах дум

(Поезії)

diasporiana.org.ua

ВИДАВНИЦТВО ЮЛІАНА СЕРЕДЬКА

БУЕНОС-АЙРЕС — 1974

Тираж 500 прим.

Обкладинна роботи мистця Богдана Божемського

Copyright 1974

IMPRESO EN LA REP. ARGENTINA

PRINTED IN ARGENTINA

Грута Дубко

**О, думи, дужокрилі мої
розправте крила і злітайте, —
у безмежних просторах душі
за скарбами духа шунайте . . .**

ЧАС ...

Кажуть — час найстарший в світі вчитель,
що лише він в усьому нас учить...
І, як удасться нам його зловити —
треба належно, час той, оцінить...

Тож розгорни, думо моя, крила,
в простори життя за часом лети!
І цю неймовірну його швидкість,
хоч на одну мить, попробуй, злови...

Та будь обережна в тому леті
в безконечні за часом простори,
щоб помах швидкості часу тебе
не розторощив — а різьбив узори...

1968.

МОРЩИНИ

До тебе на обличчя ще прийдуть морщини,
в загальному — ти уваги на них не звертай...
Лише одної бережися без упину
і думками, що-сили, від неї утікай!

Це ось та, що корінням у душу востає...
А тоді в житті — гіршого немає зла,
як молодість душі повільно завмирає,
і як морщинами вкривається душа...

**
*

Морщина тіла — це біології закон,
Морщини душі — це особистий процес...
Хто в немічного тіла не попаде полон,
той проживе у країні духових чудес...

1969.

ЯКИЙ ЖЕ Ж Є ТОЙ?

Присвячую Вірі Ке.

А однак, яка ж прекрасна є земля,
повна маєстату природа уся!!

Немов у святині серед піль стою,
і не находжу слів, щоб ними красу
і чар природи як слід передати —
з яким шедевром її порівняти?

Як хмарка в блакиті лебедем пливе,
як легіт вітру ніжно пестить лице.
Як ллється музика в піснях пташини,
як бджілка сіда на пелюстки шипшини.
Як в сутінку гір біла мряка спада,
і як в шелесті трав молиться земля...

В захопленні хочу припасти устами —
цілувати красу цю до безтями.
Цілувати дерева, поля і гори,
кожнісеньку квітку, ріки й море,
кожний кущик, і трави стебелинку...

А відтак уперто і без упину —
не дає спокою питання мені:
Який же ж є ТОЙ —
Хто дав початок тій красі?

1972.

НА СТЕЖИНІ ЧАСУ ...

Присвячую Ред. С. Бубнюк

Не правда, що час безповоротно проминає,
бо чейже час початку, ані кінця не має.
І не важно, як дні та місяці називаються,
вони лиш безконечно повторяються...

Земля і час у законі вічного кружляння,
повторює роки, події і переживання.
Ми — люди, лише подорожні в кружлянні часу,
втоптуємо в ньому стежину, коротку, малу...

І в кожного з нас, на стежині є місце таке,
де минуле із майбутнім сплітається в одне.
Тоді вчора і завтра стає змістом сь о г о д н і,
і мікроскопійним слідом у часу безодні...

Тому кінечним є запам'ятати людині,
як ітиме по цій короткій часу стежині,
що мусить на ній залишити такий же слід,
щоб унук гордо сказав:

туди йшов мій прадід і дід...

1972.

КОЛЬОРИ І КВІТИ ВМІЮТЬ ГОВОРИТИ

О, ні!

Жодні, в світі, кольори не є німі.
Усі вони уміють говорити,
уміють сміятися і тужити.
Із очима розмовляють кольори —
мережать в уяві різні узори . . .

О, так!

Таки вміють кольори говорити,
мабуть, тому в кольорах є і квіти.
Буває, що лиш квітка одна —
багато більше скаже чим слова . . .

Червона троянда каже — кохаю.
Синя незабудька — я пам'ятаю.
Про святощі шепче — біла лілея.
Повна мрій — загадкова орхідея.
А конвалія — це любови сльози.
Пахощі весни розливають — бози.
Скромна фіялка — дискретно зітхає.
Чорнобривка — лиш принадно моргає.
Багряного маку розкішна краса —
пригадує нам, що коротко трива . . .
Казку про щастя розносить на весь світ —
нечувано-дивний папороті квіт . . .
Айстри — про осінь співають пісні,
а про багатство — колоски золоті.
Соняшник — розказує про Єдину,
найдорожчу в світі Україну!

А я,
тобі, Рідний Краю, — любисток пішлю,
нехай він розкаже, як тебе люблю.

1972.

ТИ БУДЕШ ВІЛЬНА НА ЯВУ ...

Розмережав вітер
хмаринку в блакиті,
так, як думки мої —
у мрію повиті,
до тебе, мій Краю,
мереживом пливуть —
мою тугу й любов,
тобі лише несуть.

Просторами років
пливе моя туга,
а з нею у парі
і надія свята,
що тебе побачу,
Україно моя!
І ти будеш не в снах —
а на яву вільна!

1968.

КОСМІЧНОЇ ЕРИ ПРОМЕТЕЙ

Присвячую С. Караванському

У кожду епоху й серед цивілізованих людей,
е прикований, в неволі, невмирущий Прометей.

І ось, на порозі двадцять першого сторіччя,
космічної ери Прометей — своє горде обличчя,
із-за дротів Явасу,
непокірно, час-від-часу,
до Совісті Віку повертає,
і з катами, до боротьби, Розум Людства закликає.

Його Мольбу Свободи тюремні не вдержують ґрати,
Ані штрафний ізолятор не може духа скувати...

Він бо ж — космічної ери Прометей!
Він таборів суворого режиму не лякається,
лиш з тим, що колись на Кавказі — перекликається...
А як його серце червоний ворон клює —
Дух його могутній до Всетворчої Сили на розмову йде,
так, як не раз і не два Кобзар ходив на могилу —
й посилав до Господа думу легкокрилу.

Не страшні Прометею катів і блазнів погрози,
ідуть йому вслід Масютки, Чорноволи, Морози!
Ідуть вони непохитно в нескованої волі світ.
Ідуть, бо їх кличе Кобзаря Заповіт...

А тут — за океаном,
наші надії і серця —
в унісон з Мольбою Свободи злітають до Бога-Творця.

1971.

МОЛИТВА

Всетворче — єдиний Отче наш!
Поможи й навчи нас, Ти, помолитись,
щоб ми не лиш до страсних чаш,
а до
    ласк Твоїх могли хоч пригубитись.

Правда, Ти, Отче, Шевченка дав нам.
Він — залишив для нас «Заповіт»...
А ми ще й досі на глум ворогам —
в кайданах вже стільки-стільки літ.

Пережили ми «Емський указ»
і панщина нищила нас вщертъ.
Плачем Ярославни — ми не раз
прощали тих,
    що йшли на певну смерть,
щоб рабами не жить нам на сміх,
щоб ворог знущатись більш не смів!
Та... стававсь у нас непростимий гріх —
доля родила нам Кочубеїв...

І ми, серед родючих, рідних піль
вмирили з голоду в тридцятих роках.
О, не в силі передати біль,
і горе, і розпуку, і той жах!

Заплакала «Скорбна Мати» знов,
на полях шукаючи за сином.
Але в сина хтось украв любов
і він Рідну Матір покинув...

А тепер, Отче, не стає і слів,
що на Україні діється у нас...
От, якби заговорить зумів
Далекий, у Мордовії, Явас...

О, Отче, благаю, змилосоердись!
Бо найчесніші — у кайданах.

Так як на хресті Твій Син колись —
вся Україна в ранах...

Навчи нас —

Україну вчинками любить.

Поможи нам —

в храмі Софії й Юра молитись,

Щоб на волі могли вільними жить!

Дозволь нам, Отче —

до ласк Твоїх хоч пригубитись.

1971.

«ЕЙЛІ — ЕЙЛІ»...

Зигзичили блискавки,
неслись могутні громи,
а дощ-злива спадав
без кінця й без утоми.

Здавалось — не дощ це,
здавалось, небо плаче...
що кудись ділось сонце,
що вітер стогне, наче
комусь він докоряє,
мовляв, хтось винен в тому,
що всю землю стрясає
могутній удар грому!

О, розкидала гроза —
повні жмені вогню,
як розпинала рука
на хрест Правду Святу!

Враз —
могутніше за громи,
«Ейлі-Ейлі» із хреста,
голос болю й утоми,
пролунав у небеса.

День — в ніч перемінився,
природа заридала...
На Голгофті, на хресті —
Правда Свята умирала.

**
*

Завжди, як є така гроза,
що землею грім стрясає,
я вірю, що це в Україні —
хтось Правду вбиває...

1972.

ВОСКРЕСЕННЯ

Он там в саду, на Оливній горі,
стоїть чаша — порожна аж до дна...
Перлини сліз і поту на траві,
що спливали з Святих очей і чола.

Не чути, замовк стукіт молотка,
що на хрест прибивав Руки святі.
На Голгофті — лиш силует хреста...
Втихли вже громи й блискавиць вогні.

Здавалось — кінець, довершилось все...
Здавалось — смерть таки перемогла.
З хреста на землю кров сльозами тече.
Здавалось, що умерла вся земля...

**
*

В неділю Марія до гробу йшла,
а назустріч їй — ангел із небес:
Вернись, Маріє, Його там нема —
бо Ісус Христос із гробу воскрес.

Христос Воскрес! Христос Воскрес!
Пливуть пісні, співають гори і долини.
Та тільки на Голгофту ще ідуть
найкращі сини й дочки України.

Йдуть — у Воскресення вірять вони,
що здійсняться Святої волі мрії.
Бо страсти чейже смерть перемогли!
І, Христос Воскрес —

заспівають ще дзвони

Юра і Софії!!!

1972.

У ДЕНЬ ПОСВЯЧЕННЯ МОГИЛИ РЕВОЛЮЦІОНЕРА

На неозорій блакиті —
в безладді розкинуті хмарки.
Ми всі — тугою повиті,
й мов ті хмари наші думки. . .

Стоїмо біля могили у підніжжі,
і в кожного ось тут із нас
спогади далекі і ще дуже свіжі. . .
Всі наші думки біля поляглих, Вас.

Багато ж тут свідків між нами,
Вашого, неодного, геройського чину.
І як Ви в боротьбі з ворогами —
життя віддали за Україну!

Стоять беспорядно біля могили
поляглих Революціонерів друзі.
В глибокій пошані голови схилили,
стоять непорушно в жалю й тузі.

Випрямилась єпископа рука,
щоб могилу посвятити —
покотилась в неодного сльоза,
за Вашу кров в концтаборах пролиту.

На могилі —
Хрест
розклав дужі руки,
вказує дорогу до спасіння.
Хрест — символ страждань і муки,
і віри, що почerez Хрест до Воскресіння.

Ліґайтон, 29. серпня 1971.

ХТО Є ЛЮДИНА?

Що це — чи хто це,
здалека на мурашку похоже?
Слабе, сильне, чи може
велика є ця, здалека, кришина?
А зблизись до неї — це ж людина!
Їй дефініцію не зможеш дати,
не легко людині — людину пізнати. . .
Тож глянь на все те кругом на землі,
— їйбогу, не повіряться тобі —
що все це зробила кришина оця,
від кам'яного колеса до літака.
Все довкруги зробила рука людини,
зробила хмародери, і . . . сутерини.
В Римі Піету людина зробила,
також і атом людина розбила!
Невмирущі опери й оперети,
зробила і спелюнки, кабареети. . .
Виплекала квіти і білі лілеї,
поставила святині і музеї.
Так, це людина зробила все те,
що гарне і чисте, і . . . що брудне.
Все, що велике і подиву гідне —
також і те, що нікчемне і бідне.

Чи знаєш, що маю на думці? Вгадай!
Людина на землі зробила пекло і рай. . .

Кругом землі, ти будь ласка, пройди!
хто є людина — поспробуй — скажи!
Хто є ця немічна, здалека, кришина. . .
Скажи мені, прошу,

хто є

людина?

25. жовтня 1968.

ОЧІ

I

Є очі великі, і є очі малі,
Є очі веселі, і є очі сумні.
Є очі наївні, і є очі глибокі...
Є ясні-ласкаві, є й дуже жорстокі!
Є очі бистрі, як очі в орла.
Є також нікчемні, як очі раба...

II

В очах бувають громи і блискавиць вогні!
В очах є і ненависть, і гострі ножі...
В очах є помста, і є крик: проклинаю!
І є в очах спокій, і шепіт... кохаю.
В очах є відвага — і в очах є страх!
Є гордість, є завзяття — і в очах є жах!
В очах є правда — і в очах є брехня...
В очах є ревнощі, зрада, гріх і змія...
В очах є любов, віра і надія...
В очах є ангел, — в очах є й... повія.
В очах є щастя і мрії буйні!
В очах є поцілунок й пестоці ніжні.
В очах є крихітка неземської краси!
В очах є і святиня, що кличе: зайди...

III

Здавен кажуть, що очі — це вікна душі...
То ж піду я і погляну в очі твої...

1970.

СЛОВА І ПОЧУВАННЯ

Мислителі пишуть про життя...
Поети — пишуть про слова:
яке їх значення буває —
як слово гоїть... убиває...

Пишуть —
про слова ласкаві і жорстокі,
про слова могутні і ніжні,
про слова банальні і глибокі...
ой, пишуть про слова преріжні!

Вбирають —
слова у рукавички біленькі,
із слів роблять голки гостренькі.
Хто слова медом поливає,
а хто ними, мов громом, вдаряє.

О, так —
е слова чудові, е й нікчемні.
Доречі — приклади даремні,
бо — про них, скільки б не писати,
ними не можна передати,
на жаль, почування всі ті,
що належать до світу душі...

**
*

Бо скільки ж слів треба сказати,
щоб в дослівному передати —
Бетговена «Місячну сонату»...
Або мрію юну, крилату!

Попробуй, скажи про тишину...
Чи про квітів пахощі й красу!
Або напиши про кохання,
найніжніше переживання.

ЖИВЧИК БЕЗОДНІ ЧАСУ ...

Із секунди насміхалася хвилина:
Ой, яка ж то ти непомітна і мала...
А на те гордо промовила година:
Цить, бо ж за вас дві — більшою є саме я!

Не тільки більшою, а й честь яка мені:
мною здавен вичисляють ночі й дні,
а днями тижні, місяці, і роки,
а роками сторіччя, і сиві віки...

Та враз, про секунду непомітну, малу,
із неувяленої безодні часу —
мільйонними голосами загуло:
Чи знаєте, якби секунди не було —

не було би хвилини,
не було би години,
не було би років і сивого віку,
бо ж секунда — це живчик безодні часу...

О, не годиться секунду зневажати,
їй належну шану треба дати!
І нанизувать секунди мов перлини —
пишним намистом прибрати години...

Тому, що не в одному, ось тут, на землі —
є початок і кінець — в секунді малій...

1973.

СПОКІЙ

О, будь ласка, спокое,
зайди — до мене — зайди.
Душа моя з тобою —
у дружній згоді завжди.

Пройде час нам приємно,
кажуть люди не даремно,
що ти є душею святинь...
Любий спокое, прилинь
і будь моїм навіки!
Бо найдорожчі ліки
в світі — тобі нерівня.
Ти, спокое, лікуєш —
найтяжчі рани життя.

Тож без тебе, спокое,
не можливо є жити!
Тільки в парі з тобою —
можна

з Богом
говорити.

1972.

УСМІХ

Щиро-сердечний усміх —
це спів душі...
Обертони його
криштално дзвінкі,
іноді в музику
переміняються,
й немов водограй
розливаються.

Люблю, як людина
щиро сміється,
я в сміх такий вслужуюсь,
і мені здається,
що це біла птиця
крилами лопоче —
в блакитні простори
злетіти хоче...

Але,
посеред усміхів усіх,
найкращий в світі —
це дитини сміх.
Інколи, як сміється
дитина мала,
підсвідомо з нею
усміхаюсь і я,
бо їй веселкою
сміх грається в очах —
мабуть, так сміються
янголи в небесах.

Смійся й ти так
як сміються діти малі —
нехай почую
пісню
твоеї душі.

1971.

АНДРІЄВІ

Так скоро те пройшло,
як ще малим хлоп'ям —
у мене на руках,
Ти був моїм життям... .

Сьогодні Ти пішов,
й життя, оте моє,
з собою Ти забрав —
воно уже Твоє... .

Уже Твоє життя,
Ти уже мужчина.
Ти більш вже не хлоп'я... .
Ти світу людина!

О, любий мій Сину,
одне ж запам'ятай:
Станеш на тернину —
малу квітку згадай... .

Квітку-конюшинку,
що ще хлоп'ям зривав... .
І у стіп Ісуса
у церкві залишав... .

Проминуть роки,
колись й мене не стане... .
Ти до церкви зайти —
конюшинку принеси.

1969.

ТИ КРИЗЬ ВОРОТА ВІЧНОСТИ ПРОЙШОВ ...

Дивлюсь на автопортрет Шевченка —
і ніхто б моїх думок не вгадав.
О, я так дуже хочу побачить,
як в дійсності, живим, Він виглядав.

Піду ж я за ним у світ Його дум,
найду всі Його переживання...
Об велич Генія торкнусть на мить,
і серця могутнього палання!

**
*

...Щойно в Чигирині, я віч-на-віч,
стрінула Тебе на «перелозі»,
там, де Ти, Кобзарю, «на руїнах» —
щедро сів свої «щирі сльози»...
А над «Розритою Могилою» —
Ти в розпуці з Богданом розмовляв...
І в «Кавказі» я бачила Тебе,
як Ти біля Прометея стояв...

Твій «Сон» став до дійсності чіткий,
живим Тебе бачу — мов на яву!
У кожне могутнє Твоє слово —
до нюансу вчуваюсь, ... ним живу!

Словесних гіперболів не треба,
щоб Тебе, Кобзарю, величати...
Ти ж усі скарби своєї душі —
Ненародженим зумів передати...

Тепер я знаю — Ти не вмер, Ти лиш
на могилі з Богом розмовляєш:
«Чи довго ще на сім світі катам
панувати»? — Бога Ти питаєш.

О, Генію Матері України —
Ти живим завжди і скрізь між нами!
Ти лиш Ворота Вічності пройшов,
щоб Невмирущим лишитись віками!!

1970.

У ВІСІМДЕСЯТ П'ЯТИ УРОДИНИ ПОЕТА.

»...Люблю життя і хочу жити
У сяйві сонця й боротьбі...«
Ол. Неприцький-Грановський

Ішов Поет дорогою життя,
і юної душі ніжні чуття —
переливав у «Пелюстки надій»...
А «Намистечком сліз» — чимало мрій
перелилось у Сина України,
за кривду народу, за руїни ...

Злітав Поет — лиш крила лопотіли!
З неозорих просторів «Іскри віри» —
«творчо ткав в життя поему —
відірваний від чорнозему»...

«Гимни сонця» із серця палкого —
аж до неба, до Бога злітали...
І Творця, для Краю дорогого,
щастя-долі й свободи благали.

Ішов Поет —
стелились «Осінні узори»...
Хоч не раз на шляху боротьба і горе,
на мить не забув Він Аполлона:
Ішов «в культурі краси його закона»...

І хоч не раз тернистий шлях і ховський...
Іде непохитно Поет —
Олександр Неприцький-Грановський!

5. листопада 1972.

НА УРОДИНИ

Міняються пори року,
проминають місяці й дні,
лиш незмінними остались
про тебе спогади мої.

Й як завжди тобі бажаю:
життя-життя-життя-життя...
бо дорожчого за нього —
нічого на світі нема!

Правда — не легко є жити,
буває різно у житті...
Та ти — прекрасне вмій найти
в найбуденнішому дні.

1972.

БУДЬ ЗАДИВЛЕНИЙ В ІДЕАЛИ...

Для сина Юрія.

Жити лиш по інерції —
повір, їй-Богу, не досить!
Тільки порошину, вітер
куди лиш хоче розносить. . .

І лиш стебелина у полі
гнеться на всі усюди. . .
На прю найтяжчій долі —
іти незламно мусять люди.

Задивлені в ідеали
чеснот шляхетної душі,
щоб їх не подолали —
нестерпні горя життєві.

1973.

ДОРОГОВКАЗИ ...

Для сина Андрія.

Часто терпеливість —
родиться в чеканні,
так, як вибачливість —
в щирому коханні.

Значення вартости —
дарує розлука...
А болюча туга —
надіям принука...

Також і терпіння,
недуги і болі —
плекають шляхетність —
й кують силу волі.

Тому знай, що горе,
невдачі у житті —
це дороговкази
до жемчугів душі.

1973.

ОЧІ СИНІ

Моїй доні Мартусі в день уродин.

Незабудьки при долині,
Незабудьки — очі сині.
Незабудьки — ніжні квіти,
Як вас можна не любити?
Очі Марти — очі сині,
Незабудьки при долині.

Води синії глибокі,
Гори синії високі,
Ясні зорі серед ночі,
Все те мають твої очі!
Твої очі, Марто, сині,
Незабудьки при долині.

Поля в маках багряніють,
Над рікою луги мріють,
Призадумався ручай —
Незабудьку любить гай.
Сині очі дорогі,
Божим даром ви мені.

Клаптик неба в очах синіх,
В ясних променях без тіні,
В твоїх очах бачу я
Смутку й горя забуття...
Бачу очі сині-сині,
Незабудьки при долині.

1969.

ВЕСНА — ЦЕ ТИ

Розсипає весна квіти —
полями, лугами,
і всміхається до мене —
Твоїми устами . . .

Розливає весна сонце
і пісні пташині,
сонцем дивляться на мене —
Твої очі сині.

Щастя мене пригортає
красою весни,
як ти, доню, біля мене,
Бо весна — це Ти . . .

1970.

ЄДИНЕ—ЄДИНЕ ЖИТТЯ

(Переклад із "One Solitary Life" — автор невідомий).

Там де Він родився — місцевість дуже мала,
Його Мати-Невіста, убога-убога була.
В ледь більшому селі Він виростав-жив,
вищої освіти в університетах Він не покінчив.
Лише столярем працював до тридцяти років.
Потім на пустелі сорок днів провів...
Відтак три роки про Отця навчав...
Він книг жодних ніколи не писав.
Він не мав пишних титулів, Йому ніхто не служив.
Він від місця народження навіть двісті миль не ходив.
Він у великих містах світу не бував,
Він родини, ані власної хати на землі не мав.
Він не робив те, що робить славним чоловіка малого,
не мав авторитетних посвідчень — крім себе самого...

У тридцять три роки Його життя —
проти Нього постала народу товпа.
Народ, мов дик-дикий «Розпни!» кричав.
Йому найближчий — «Я Його не знаю» проказав...
Жорстокі вороги над Ним знущалися, судили,
І між двома злочинцями Його на хрест прибили.
І в той час, як він умирав на хресті,
над одягом Його — одинокою власністю тут на землі —
ті, що прибили, виграшу завели, торгували.
А як Він умер — у позичений гріб Його поклали.

З того часу дев'ятнадцять сторіч вже пройшло,
Але досі на землі величавішого за Нього не було!
Бо від слів Його захитались святинь поганських мури...
І по сьогодні Він є ядром цивілізації, духу, культури!

І якщо б узяти всі армії, що сторіччями по землі
[пройшли,
літунів, моряків, велетні-кораблі, що по морях плили.

Усі парламенти, що над долею держав засідали,
всіх-всіх царів і королів, що сторіччями панували...
Усі вони разом не мали такого впливу на людство,
так не потрясли життям людини,
Як ОТЕ ЖИТТЯ, що почалось у Вифлеємі —
ЖИТТЯ ІСУСА — ЄДИНЕ, ЄДИНЕ...

1970.

РІЗДВО

Хіба по світу божків було мало?
Все ж таки, людині, не хватало —
тужила. . .

За ким?

Сама не знала. . .
Тому «Незнаному» храм збудувала.

За Богом, досі «Незнаним» тужила,
шукаючи його — людина блудила. . .

Аж у Вифлеємі королі найшли
Дитятко-Ісуса, й дари принесли.
Довгожданного Месію вітали,
тугу і втому у стіп Його поклали.

Приняв їх турботи, Месія, без умов,
бо ж з приходом Його, безмежна любов
Отця Його, у Ньому довершилась. . .
І в любові цій — віра народилась!

Рік-річно з того часу, у День Різдва,
хто — як найкраще вміє — вітає Христа.
Традиції народні переплелись —
модерне сьогодні, із давним колись. . .

Вітають народи Символ Любови —
співають Месії пісні чудові!
Бо це ж «Бог Предвічний нам народився»,
Колись «Незнаний» — «Днесь нам об'явився».

1969.

ПРИПИС НА РІЗДВЯНІ КАЛАЧІ

До двох повнісенських жмень думок,
дрібно покрити серця кусок,
дати чашку вибачливості
і дві ложочки ввічливості.

Відтак два грами зрозуміння
й ясного усміху проміння.
І ще повну шклянку, без вагань,
доброзичливих дати побажань.

Чемности — також не жаліти,
і щедро щирістю полити.
Трішки привітності додати
й все це разом перемішати.

Потім пекти в такій печі,
що називається тепло душі. . .
А як калачі готові — посипати
солодким порошком любови. . .

1971.

ЗИМА

Студені дощеві краплинки,
перемінились в білі перлинки,
і довкруги мого вікна —
витанцювають гопака.

А поміж них білі сніжки,
наче дивні космосу пташки,
у ритмі вальчика злітали —
відтак на стежину сідали.

А вітер свище «метелицю»
і просить до танку ялицю.
Хтось сказав: погано на дворі!

Та де, ні — не так воно мені!
По-моєму — це просто зима,
і в ній, чейже, є своя краса. . .

1971.

ХОЛОДНА КРАСА

Мов білі пташки,
Злітають сніжки —
красуні зими...
Ой, гарні ж вони!

Впала сніжинка —
біла пташинка,
мені на уста.
Холодна ж вона!

Сніжки срібlistі,
гілки безлисті —
холодна краса,
як твої слова...

1972.

ТИ ПИТАЄШ

Чи я не сумую, чи мені весело, питаєш.
Не диво — ти ж бо, мабуть, Мартусю, не знаєш,
що коли я дивлюсь на тебе уродливу,
завжди-завжди усміхнену й розкішно щасливу —
тоді, моя доню, й мені теж
щастю моему не має меж. . .

Бо усміх твій перлистий мені передається
й тоді, моя кохана, чомусь мені здається,
що у житті моему, горя і сліз немає,
що на мить, до мене, ангел із небес злітає. . .
І про щось розказує мені —
й тоді небо стає на землі. . .

Усе-усе добро і вся краса небес,
незрівнянна з нічим і повна неземських чудес,
як ти говориш — мене щедро-щедро цілує,
і до глибини душі — так солодко хвилює. . .

1971.

РУКИ ДОРОГІ

У мене є чимало вишивок,
вишиваних хороших подушок,
але, ось там в куточку, є одна —
вишивка на ній вже не нова...
Посоловіли вже й ниток краски,
бо пройшли по них не одні роки...

Та я люблю її над усе —
вона так ніжно хвилює мене...
Бо подушку вишивали мені —
моєї Мами руки дорогі...

1968.

МАМА

Мабуть, немає на землі,
нікого-нікого між нами,
хто б не знав, яке в житті
є значення і вартість мами.

Мама не скаже, що вона
ракету на Місяць зробила.
Не треба! Але вона одна
безсмертну душу вродила.

Блідне велич, подиву гідна
й краса найславнішого храма,
коли поруч нього стоїть вона,
з дитиною на руках — м а м а .

1970.

НАЙДОРОЖЧЕ СЛОВО

Давно-давно, в єгипетській пустині,
славний будівничий Сфінкса будував.
Про нього мит зберігся ще й по нині,
і про те, як він у Сфінкса вмурував
єдине, найдорожче йому слово.
А на Сфінксі написав він ось таке:
«Як хто пристане біля Сфінкса того,
й вгадає слово дороге — Сфінкс живе...»

З усіх усюдів приходили мудрці,
кожний вибагливі слова вимовляв.
Не зрушили Сфінкса сказання всі ті,
і він лиш студеним каменем стояв.
Аж ось заблудило в пустині хлоп'я.
У холодну ніч до Сфінкса він добрив,
і в тривозі закликав: «Мамо моя!»
В цю мить кам'яний Сфінкс дихнув-ожив...

1970.

МАМА — УКРАЇНКА

Поглянь на материнські руки
й в задумі задивлені очі.
А вони тобі розкажуть про
дні турбот і не виспані ночі.

Ті руки дитя пригортали,
і не раз покотилась сльоза,
як хвилина роком здавалась,
як дитина хворою була.

А ось та, біля уст, морщина,
її вирізьбив жаль і туга,
як взяли єдиного сина —
і більш його не бачить вона...

Бо він далеко у Явасі —
тюремні «строки» відробляє...
Мама не тратить надії, лиш
щоб вернув син — Бога благає.

Вона ж бо інша за всіх у світі —
непересічна чейже жінка...
Вона непоборима духом —
бо вона... мама-українка!

1972.

ТАМ ...

Там, де меви
сонце на крилах разносять.
Там, де хвилі
мушлі на беріг приносять.
Там, де море
цілує блакиті обрій —
там ось б'ється
живчик невтомних моїх мрій...

Там мєвами
мрії, по той бік злітають,
І...
«Чайку при битій дорозі»
стрічають.

1972.

ВИСОКО ЗЛІТАЙ

(Теті А. Пласкій).

У полоні туги
всміхатись є важко,
а в обіймах журби
жити дуже тяжко...

Тож втікай від туги,
втікай якомога.
Не виплекуй журби,
в житті, ради Бога.

Бо в кожній людині
є ще така сила,
щоб в невідрадності
розгорнути крила —
взвестись над буднями
і перепонами,
що наступають
на неї колонами...

Тож розгорни крила
і високо злітай!
За соняшним щастям —
без упину шукай...

1973.

РАДІЙ ...

Радій найменшим променем сонця,
що крізь шпаринку хмар —
до твого загляне віконця.
Не все ж бо сонця жар,
в житті, любим і милим буває;
від перещедрення —
іноді все в'яне і згоряє...

Бо й забагато сонця у житті
не треба хотіти.
Усі промінчики, навіть малі,
навчися любити...

1972.

МОЇЙ МАМІ

Бігло-бігло дівча,
все вперед і вперед,
а за нею літа —
невідступно у слід...

І казало дівча:
не дам себе зловити!
Не дам, вам, літа,
себе полонити...

За весною дівча,
бігло без втоми.
Нічого, що гроза,
блискавки і громи...

Весь час бігло дівча,
проняте весною,
а за нею літа —
трівкою ходою...

**
*

Зупинилось дівча
на мить відпочати,
враз десь ділась весна,
весни не видати.

Шукало весни
в розпуці дівча,
лиш не знало куди —
де ділась весна.

А тим часом літа
трівкою ходою,
підійшли до неї
і... забрали з собою.

1963.

ПАМ'ЯТАЙ ...

Христі Нохан

В твоїх очах зелені луги,
поля, гаї й таємні ліси...
В твоїх очах шовкові трави,
ти вся — мов із світу уяви...

В зелених очах в'юнкий ручай,
а де б ти не жила — пам'ятай:
що в тобі України кришинка...
Що ти, перш за все, українка!

1973.

ЛЮБОВ

Любов віку не має,
любов часу не знає,
і любов не питає —
лиш палко спалахає...
Нежданно —

спонтанно —

багатогранно...

Як спалахне — не питай,
ти пригорни, привітай.
Ціле життя пам'ятай,
що в любові є рай...
Тож —

бережи,

дорожи, і люби!

Спонтанно —

багатогранно —

щоб не згасла — нежданно...

1972.

ПОЦІЛУНКИ

Поцілункам є зайві слова,
у поцілунків — мова своя...

Є поцілунки вітання,
і болючого прощання.

Є поцілунок принади,
і був поцілунок зради...

Є поцілунки любові —
незрівняно пречудові!

І є поцілунок мами,
що гоїть найтяжчі рани...

Кого поцілунок голубить,
а хто в ньому спокій загубить...

Є поцілунок подяки,
О, так,
є поцілунки всілякі...

Поцілункам є зайві слова,
у поцілунків — мова своя...

Як ти поцілуєш — я знаю,
я твій поцілунок вгадаю.

1972.

НАДІЮ ПОСІЮ

Із світу казок —
мрію злелію,
У затишші думок —
надію посію...

І буде надія
в любов розцвітати,
і буде моя мрія —
її доглядати.

Щоб любов не вкрали
сумніви холодні.
Щоб не утопили —
в зневіри безодні...

1972.

РАННІМ РАНКОМ

Присвячую С. Квасовській.

Біла мряка до схід сонця
по городі походжає,
і перлиною-росою
усі квіти накриває.

А відтак, немов у казці,
в кущі бозу задрімала. . .
Лиш пташина біля неї —
ніжні пісні щебетала.

Ой, пташино, не співай-но,
і ради Бога, цить, цить, цить.
Чи не бачиш, люба пташко,
що біла мряка в бозах спить?

Та пташина не вгавала,
й лиш голосніше: тьох, тьох, тьох.
Ясне сонце викликала,
щоб розбудити мряку вдвох.

Зійшло сонце ясне-ясне,
аж хмарки зарожевіли,
а промінчики збиточні
білу мряку розбудили.

Утікала біла мряка,
в траві росу розгубила,
лиш перлинки білим бозам
в приданому залишила. . .

Глянув щиро промінь сонця
і білі бози покохав —
з ніжних пелюстків пахучих
усі перлинки зцілував. . .

І зійшла веселка з неба —
пишно на траву лягла...
Раннім-ранком в самоцвіти
перемінилася трава...

весна 1970.

ЗАХІД СОНЦЯ

Нежданно спалахнула рум'янцем блакить,
як прощавшись, промінь сонця її цілував.
Бо он там, з-за гори, місяць саме в ту мить,
те любе й інтимне прощання підглядав...

Золотою хмаркою закрила блакить,
в ніжнім збентеженні волошкові очі...
В проміннях любови — уся немов горить,
а відтак в обіймах місячної ночі —

про ясний промінь сонця мріяла вона,
він прийде до неї — удосвіта знова...

1970.

МАРТУСИ

На прощання сонцю
моя доня біжить,
у її волоссі —
промінь сонця горить.

Я хочу те проміння
в жмені набрати,
лиш де мені, мамо,
його заховати?

Ой, доню-голубко,
в серденьку заховай,
і на все життя
його зберігай. . .

Тим часом за гору
сонце ховається,
збиточник-промінчик
в очах доні грається. . .

1970.

ПЕРЕДВЕЧІР'Я

Замережалось сутінком передвечір'я,
на зустріч йому прийшов спокій і тишина.
З'являлось де-не-де у блакиті сузір'я —
в ніжному затишші мріяла природа вся. . .

Мріяли дерева, кущі, трави і зілля,
з висот усміхались сузір розморгані очі.
В обіймах спокою задумане довкілля —
немов в чарівній казці — ожидало ночі. . .

1973.

ХМАРИНКА

Немов легкою пір'інкою,
грається вітер хмаринкою.
По всьому небу розкидає,
відтак у дивні форми складає:

То з хмаринки зробить пташину,
в простір задивлену людину,
іноді щось таке химерне —
схоже на мистецтво модерне...

І складає у гарні узори,
якби їм так ще і кольори,
виглядала б хмарка-пір'їна,
як вишивана скатертина.

Хмаринка весь час міняється,
бо так нею вітер грається...
Замріяно хмарки подивляю —
й окрилена до них злітаю...

1970.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІТО

У соняшних пестоцях земля,
пахне скошена трава.
Задумалась калина, мріє.
Мак червоний багряніє.
Кукіль чепуриться, моргає
Цвіркун на скрипочці грає,
Підспівує перепелиця,
Шепоче золота пшениця.
В пошані похилилось жито —
Вітає українське літо.

1972.

ТАНОК ЗОЛОТИХ ЛИСТОЧКІВ

По стежині, біля лісу,
Осінь розкішна йшла,
І листочкам повні відра
золота несла.

А за нею вітрець ніжний
легенько кружляв.
До листочків золотеньких
принадно моргав.

Ходіть листочки золоті
зі мною гуляти,
будем разом до несхочу
у танку кружляти.

І листочки чепурились
і до вітру йшли,
Разом з вітром легкокрилим
в простори пливли. . .

Пливуть, кружляють листочки
багряні й золоті.
Їх красою я люблюсь
і не віриться мені,

Що танок ось цих листочків
короткий такий, —
й вітровий чар залицяння
також не тривкий. . .

Бо коли на землю впали,
як вже вітер стих,
хтось байдуже перейшовся
по золоті їх. . .

1968.

ОСІНЬ

У моєму саду
на дужому клені,
поклала красу
осінь — повні жмені.

Листки золотіли,
листки рум'яніли,
листки шелестіли —
за літом тужили.

А над деревами
і над городами,
качки пролітали —
осінь прощали.

Листки багряніли,
листки мов горіли,
і вслід за качками —
як пташки злетіли...

Грає тужно осінь
в саду на сопілці.
Лиш гніздечко порожне —
на безлистій гілці...

1972.

СОНЦЕ

Біля лісочку,
в малім ставочку —
плавали качки.

А на горбочку,
в тихім куточку —
сиділи пташки.

Пташата малі,
плавають в воді —
на жаль, не вміли.

То ж одна по одній,
високо в вирій,
піднялись-злетіли.

Крізь хмарки віконце
глянуло сонце —
й срібло розлило.

В темнім лісочку,
що на горбочку —
усе ожило.

Сонце всміхалось,
з квітами гралось —
срібними лучами. . .

Погравшись, відтак,
мов малий дівчак —
попливло за качками. . .

1972.

ЯК УПЕРШЕ ПРОБУЄ КРИЛЬЦЯ

Юрієві.

З гілки злетіла пташина,
бо ось немічно на траві,
ледь-ледь на ніжках стояли
писклятка-пташатка малі.
І до відкритих дзьобиків
пташина мушку поклала,
вона день-в-день без утоми,
своїх писклят годувала.

Писклятка-пташатка росли,
гарно-гарно пір'ям обростали,
і, підстрибуючи, крильця
час-від-часу розгортали.
Їх простір манити почав,
О, пташат дуже кортіло —
спробувати крильця... і враз
одне
за одним
полетіло...

Скажи мамо-пташко, чи й ти
переживаєш так, як я —
коли вперше пробує крильця
твое мале пташа-дитя?..

17. VI 1970.

ІДУ В ГОСТИНУ ...

В осінню, золото-соняшну днину,
іду я до природи в гостину...
А вона мене ласкаво цілує,
і повні жмені золота дарує.

Я там у неї немов у музею —
об її красу торкаюсь душею...
І в щасливім захопленні дитини —
придивляюсь на осінні картини.

Недаром їх краса мене хвилює —
це ж бо Всетворця рука їх малює...
Люблю природу — сестра ж вона мені.
Бо мій Отець — є і Всетворцем її.

Тому часто йду до сестри в гостину,
щоб позолотила мою днину.

1973.

СТЕЛИТЬСЯ СТЕЖИНА ...

Стелиться стежина в полі,
схожа до людської долі...

Сходить стежина в долину,
попри квіти і... тернину.
В'юнко вгору знімається,
кладкою прокладається —
помежи горами в яру,
відтак ховається в траву.
Тулиться вона до ставка,
потім кудись навмання...

Стелиться у даль стежина,
зранить не одна людина,
необачно, ногу на ній,
й розгубить чимало там мрій...

Стелиться стежина в полі —
схожа й до моєї долі.

1972.

КВІТИ

Знаєш — квіти мають очі,
схожі на ясні, дівочі.
Пелюстки — це квітів уста,
а пахощі — це квітів душа.

У дні холодні, дощеві —
схиливши голівки малі,
не перестають тужити —
і за сонцем — плачуть квіти.

Плачуть, та не в'януть вони,
бо ніяка сила туги
їх не може побідити.
Квіти розцвіли, щоб жити!

Тому всі примхи природи,
переносять й невігоди.
Квіти терпеливо чекають,
доки сонце знов засяє.

А в'януть вони лиш тоді,
як пройдуть цвітіння дні...
На квіти уважно дивлюся —
від них дечого я вчуся.

І таки, здається мені,
що щось гарніше за квіти
в природі,
нема на землі!

1972.

МІСЯЦЬ—КРАСАВЕЦЬ ...

У сріблисту, ясну ніч,
з тебе не зводжу я віч,
бо ти красавець он там,
не даєш спокою думкам.

Як лиш вийдеш на обрій,
Розхвилюєш безліч мрій
і море ніжних почувань,
і найдискретніших зідхань...

Ой, не правду хтось сказав,
що «Аполло» в тебе вкрав
красу і романтизму чар...
Мрійникам — ти ж Божий дар!

1971.

НА ОЛІМПІЯДІ 1972

В напруженні вони чекали —
...раз, два, три і постріл пролунав!
Рванулись, мов вихор помчали —
один одного перебігав.

Усіх націй бігли змагуни,
і в кожного ціль лише одна:
щоб першим добігти до мети,
бо там же медаля золота!

Коментатор повідомляє —
схвильованим голосом весь час,
як, і хто, кого, перебігає,
аж ось, крещендом, скрикнув він враз:

...«найшвидша людина на землі»!
Торкнувсь змагун щастя — по вінця...
Коментатор —

назвав нації усі...

Лиш не сказав,

що перемога —

українця...

Ох, як мене невимовно, як
пригноблююче заболіло!
Коли переможець пригадав —
хто він...

притишено, несміло...

1972.

ДРУЖБА

Дружба розцвітає наче квітка,
в ній живе, друзів, душі крихітка...
Й рідкісний чар — мов папороті квіт,
хто його знайде, проходить у світ
безмежного щастя, добра і краси...
Дружбою дуже-дуже дорожи!

Та щоб квітка дружби завжди цвіла,
треба багато щирого тепла...

Бо як нещирість холодом гляне —
чарівна квітка марніє і в'яне...

1970.

ПЕРЕЛЕТНІ ПТИЦІ

Перелетні птиці
Великі й малі,
перелетні птиці
приснилися мені.

Перелетні птиці
гніздечка звивали,
а потім ті птиці —
гнізда покидали...

Бо перелетних птиць
новий простір манить...
і перелетних птиць —
розлука не болить...

Перелетні птиці
рік-в-рік прилітають,
перелетні птиці —
рік-в-рік відлітають...

Перелетні птиці —
твої почування...
Перелетні птиці —
це твоє кохання...

1971.

ДВІ СТОРОНИ

У всьому на світі дві сторони бува —
о, так споконвіку, є ліва й права.
А скажіть, будь ласка, чи коли хто з вас —
бачив лівий і правий бік у той самий час?..

Тож із заключенням краще подождіть —
на праву й ліву гляньте,
відтак те, що бачили,
на вагу Теміди покладіть. . .

1969.

У ПОЛОНІ

Людина велику частину життя,
в полоні неважних звичок проводить.
Буває, що й по коліна, навмання,
у суєтах, хто зна яких, бродить. . .

І лиш біля недалекого кінця,
в пройдене глянувши — сумно зітхає,
бо мудрістю надолужити життя —
на жаль, іноді часу вже немає. . .

1973.

ГОРА ЖИТТЯ

(Переклад із "Hill of Life", by: Ben Burroughs)

На гору життя не легко іти,
стрімка дорога і шорстка.
І як на вершину хочеш дійти,
мусиш бути більше чим сильна.
Невмируща віра і самопевність
до перемоги потрібна тобі.
Без цих цінних почувань — успіхом
не увінчаються зусилля твої.

Щоб дійти до висот, ще мусиш —
неабияке знання посідати.
Без нього у напрям гори —
краще б тобі й не починати. . .
Мусиш безпощадною іноді бути,
не дуже, трошки, лиш чуть-чуть,
щоб пройти вперед — на прю. . .
Бо за невдачі люди осміють. . .

Все те pomoже на гору дійти,
а як успіх буде власністю твоєї хати,
людей, що у цьому помогли тобі —
ти не повинна забувати!
Бо дивно в'ється дорога життя,
на ній іронія зустріла не одну людину. . .
Так тяжко-важко на гору йти —
а так легко. . . покотитись в долину!

1972.

У СВЯТИНІ

Той день був небуденний нині —
була я над морем в Святині. . .
Там хвилі «Осанна» співали,
про Всетворця оповідали:
про могутність, велич і красу,
й «хробачка на дні» — кришку малу. . .

Там меві, мов янголи білі,
стрічали розспівані хвилі,
а сонце там свічі світило —
всю Святиню теплом огріло,
і вітер там хвилям кланявся —
в унісон з «Осанна» зливався.

А блакить — лиш з висот дивилась,
як я у Святині молилась. . .
О, так, день був небуденний нині —
я була над морем, у Святині. . .

Біч Гевен, 15. VII 1973.

УДАР СЕРЦЯ ...

Дивлюсь, як граються хвилі на морю,
і як могутньо об беріг вдаряють,
свої білі кучері йому несуть —
і на дужих каменях розсипають.

А я завжди, як дивлюся на море,
й на удари хвиль неуявно сильні,
у них я відчуваю, що це удар —
великого серця, цілої землі...

Ньюпорт, 12. VIII 1973.

НЕЗМІННА ТУГА

У п'ятнадцяту річницю.

Лети моя думо крилата
й тугу почерез море неси,
біля могили могого Тата —
на колінах «Отче Наш» скажи.

Прикраси могилу квітками,
зроби їх моїми сльозами.
Бо роки не дають забуття
і за Татом — незмінна туга.

1973.

НЕ ЖАЛІЙ ...

Подаруй мені щирий усміх,
ще і декілька привітних слів.
Побачиш, який буде успіх —
щезне жаль, дисонанси і гнів...

Щирий усміх — це промінь ясний
в хмарний день — на сонце, без надій.
Щирий усміх такий прекрасний!
І ти мені його не жалій.

Кожний день має пару хвилин,
що не раз стають змістом років...
То ж не жалій хвилинних перлин —
й скажи декілька привітних слів...

1973.

ТИХО, ЦИТЬ

Тихо,
цить,
лихо
спить.
Не треба нічого казати,
бачиш — я поклала лихо спати.

Повертатимеш картки в минуле —
пригадаеш все те, що забули...
Пригадаеш все те, що боліло,
закрадається, спочатку, несміло,
відтак крещендо заговорить жаль —
приспане розбудить лихо і печаль!
Нам не треба в минуле встрявати,
я ж бо лихо поклала вже спати...

Цить,
тихо,
спить **лихо**...

1972.

ТОНІ ХОРЕВИЧ

»Це вода на млин...«
(Народна приповідка)

Буває в житті —
люди стрічаються,
люди минаються
і... забуваються.

А нам із тобою —
свіжою водою,
незмінно, час спада
на млин нашого життя...

1973.

ШАНГРІ—ЛЯ ...

Як сумно й боляче мені,
й стає нестерпно на землі,
тоді, безупину манить,
мене неозора блакить...

Думи на крилах злітають,
там, на висотах, шукають
країну нескінчених мрій —
де щастя, краса і спокій,
де від солов'їних пісень —
піснею проходить весь день...

Злітаю окрилена я —
в країну душі — Шангі-ля...

1973.

ДАРОМ НЕ ЖИЛА ...

Я хочу мати віру велику таку,
щоб по морю, в громовицю й бурю страшно,
так, як Він сказав — зуміла я ходити,
й величчю віри — гори переносити.

Я хочу мати волю сильнішу за сталь!
Щоб нею найжорстокішу печаль
й душі найболючіше переживання,
зуміла перемогти без дорікання.

Я хочу уміти так любити,
щоб гарачню любови — леди топити...
Щоб любов ця найтяжчі рани гоїла...
Тоді я скажу:

о, так, я даром не жила...

1968.

Я ЗАВЖДИ БУДУ СОБОЮ...

Як мені весело — то я сміюся,
як мені дуже страшно — я боюся.
Як мені тяжко й сумно — то я плачу,
а за журбою я й світу не бачу...

Своїх настроїв не вмю скривати,
а штучности я не хочу плекати.
Я завжди буду лише собою,
як хочеш — то люби мене такою...

1968.

ЛЕГЕНДА ПРО ЖЕМЧУГИ

У книгах Святого Письма, юнак
про прихід Месії читав,
і нестерпно Його очікував.
Все, що лиш найдорожче має,
він для Месії зберігає:
рубін, алмаз, білу перлину,
щоб обдарити Богодитину.

Аж ось прошила небо зоря!
В сьйві її стаєнка мала. . .

У напрям зорі юнак іде
і жемчуги туди несе.
Спішить він полями — навпростець,
раптом, зупинив його старець.
В розпучі руки простягає,
він, бездомний, помочі благає.

Жаль великий старця йому став,
і бездомному старцеві юнак рубін дав. . .

Іде дальше полями юнак,
а при дорозі жінка, мов кістяк,
у дошкульному голоді сидить,
нужденно вдягнена — вся **дрожить**.
— О, юначе, благаю, не минай,
сотиків пару на хліб мені дай!

Безмежний жаль юнака прошив,
голодній жінці алмаз залишив. . .

Осталась йому лиш біла перлина.
Але що це? Плаче дитина!
Хворе дитя мати тулить до грудей,
й голосить: не маю на ліки грошей,

(ревними сльозами мати плаче),
поможи, прошу, поможи, юначе!

Щоб рятувати життя дитини —
не пожалів юнак перлини. . .

**
*

Біля ясел — клячить юнак, зітхає,
бо дарів для Месії не має.

— О, прости мені Ісусе, прости,
що дари роздав, до Тебе йдучи.

Глянув несміло на Ісуса і . . . враз
бачить

на сні

рубін, перлина, алмаз!

Пестить жемчуги Месії рука . . .

Вдоволено всміхається —

Ісус до юнака. . .

1971.

ЛЕГЕНДА ПРО ОБЛИЧЧЯ

I

Давно це було, ой дуже давно,
не одне сторіччя від тоді пройшло. . .
Як «Святу Вечерю» Да Вінчі малював —
для кожного апостола хто інший позував.
Лиш двох облич не міг він добрати,
вибравсь Да Вінчі в світ за ними шукати.

Не одне село й місто довелось йому пройти,
але бажаних облич, на жаль, не міг найти.

Аж ось ненароком, на зеленій луці,
гралась безжурно хлоп'ята малі.
Там Да Вінчі побачив юнака —
із обличчям шляхетним і повним добра.
Юнак цей високий і стрункий,
стояв, он там, мов привид, мов ангел святий. . .
В очах його криштальна душа!
Зрадів Да Вінчі — найшов обличчя для Христа.

Радо погодився юнак позувати.
Почав Да Вінчі Христа малювати.
У щасті проходили їм дні,
здавалось, що й раділи апостоли святі. . .
Не марнив маестро ні одної хвилини,
з'являлись на картині черти-перлини. . .
І ось помежи апостолами, одного дня —
стояла з хлібом у руках Постать Свята!

Із вдячністю Да Вінчі юнака прощав,
за позування щедрю нагороду дав.
Та в маестра від журби серце защеміло:
от щоб ще одне обличчя найти пощастило.

II

Пішов знову в дорогу Да Вінчі,
ходив скрізь і усюди,
бачите — цим разом він шукав
обличчя для Юди. . .

Мінялись пори року не раз і не двічі,
повертався додому без успіху Да Вінчі.
Сумує маестро і віри не дає —
невже обличчя для Юди не найде?
Чверть сторіччя пройшло — втомився шукати,
невже, не найшовши обличчя, прийдеться помірати?..

Та одного дня пішов він на базар,
звернув його увагу нужденний лихвар.
Сидів він в лахмітті, звинувшись, як змія. . .
О, так, там сиділа людина-руїна без хребта. . .
Від лихваря відвертались прохожі люди. . .
Найшов, врешті, Да Вінчі обличчя для Юди!

III

Сидить нужденний лихвар — позує,
Да Вінчі обличчя Юди малює.

Враз з очей нуждаря сльози полились. . .
— він промовив несміло —
Я ось тут, маестро, давно-давно колись,
чвертьсторіччя тому, сидів ось тут я,
для Того, що з хлібом —

для обличчя Христа. . .

1968.

ЛЕГЕНДА ПРО ГОРУ З ХРЕСТАМИ

»Я тобі, Павле, не дам більшого
хреста, ніж твої рамена...«

Якби на цій землі,
були такі базари —
де б можна горе продати,
або хрест великий — за менший промінати.
От, якби пощастило те місце найти,
не одна людина, з хрестом, пішла б туди. . .

Є серед народу легенда така:
Що десь є велика гора,
там безліч ріжних хрестів лежить,
там можна і свій хрест залишити,
і піти на гору меншого собі пошукати,
щоб долі більш не проклинати!

Ось під гору цю втомлена людина прийшла —
свій хрест тяжкий принесла. . .
У підніжжі гори його поклала,
і за меншим шукати почала.
Людина, гору цю, обійшла довкруги,
від долини до вершка гори.
Всі хрести там великі-тяжкі,
мов неймовірні велетні страшні!
Та людини погляд зупинивсь на мить —
бачить, у підніжжі гори хрест малий лежить!
Людина чим швидше по хрест той пішла —
а це ж був той, що вона його принесла. . .

24. вересня 1969.

ЧЕРЕЗ СИТО РОКІВ ...

Ну, що ж —
через сито років,
пересію я споловілі слова.
У майбутнє, лиш зерно понесу,
і лиш з найчистішого зерна —
хліб щоденний майбутньому спечу...

А як
ненароком —
постукає жаль, чи туга,
до дверей, життя мого, хати —
я їх хлібом з найчистішого зерна,
щедро-щедро буду угощати...

1973.

К І Н Е Ц Ь

З М І С Т

стор.

1. Час	9
2. Морщини	10
3. Який же ж є Той?	11
4. На стежині часу...	12
5. Кольори і квіти вмiють говорити	13
6. Ти будеш вільна на яву	14
7. Космічної ери Прометей	15
8. Молитва	16
9. »Ейлі—Ейлі«...	18
10. Воскресення	19
11. У день посвячення могили Революціонера	20
12. Хто є людина?	21
13. Очі	22
14. Слова і почування	23
15. Живчик безодні часу...	25
16. Спокій	26
17. Усміх	27
18. Андрієві	28
19. Ти крізь ворота вічності пройшов	29
20. У вісімдесят п'яти уродини поета	31
21. На уродини	32
22. Будь задивлений в ідеали...	33
23. Дороговкази	34
24. Очі сині	35
25. Весна — це Ти	36
26. Єдине-Єдине життя	37

27. Різдво	39
28. Припис на різдвяні калачі	40
29. Зима	41
30. Холодна краса	42
31. Ти питаєш	43
32. Руки дорогі	44
33. Мама	45
34. Найдорожче слово	46
35. Мама-українка	47
36. Там...	48
37. Високо злітай	49
38. Радій	50
39. Моїй Мамі	51
40. Пам'ятай	52
41. Любов	53
42. Поцілунки	54
43. Надію посію	55
44. Раннім ранком	56
45. Захід сонця	58
46. Мартусі	59
47. Передвечір'я	60
48. Хмаринка	61
49. Українське літо	62
50. Танок листочків золотих	63
51. Осінь	64
52. Сонце	65
53. Як вперше пробує крильця...	66
54. Іду в гостину	67
55. Стелиться стежина	68
56. Квіти	69
57. »Аполло Чотирнадцять«	70
58. Місяць-красавець	71
59. На Олімпіаді 1972	72

